

**Wstępna informacja nt. wyników
*Badania stowarzyszeń, fundacji i organizacji
społecznych (SOF-1)*
zrealizowanego w 2009 r.**

17.05.2010 r.

Opracował Zespół:
dr Sławomir Nałęcz - kierujący
mgr Karolina Goś-Wójcicka
mgr Rafał Wilk

Departament
Badań Społecznych
Główny Urząd Statystyczny

Podstawowe dane o aktywności społecznej i ekonomicznej fundacji, stowarzyszeń oraz świeckich organizacji społecznych w 2008 roku

Liczebność i lokalizacja badanych organizacji

W 2008 r. działało w Polsce 71 tys. fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.¹ W tej liczbie 92% stanowiły stowarzyszenia i organizacje społeczne (65 tys. organizacji) podczas gdy fundacje stanowiły 8% (6 tys.). Wśród aktywnych fundacji stowarzyszeń i organizacji społecznych istotną część stanowiły jednostki posiadające status pożytku publicznego (6 tys.).

Wykres 1. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne aktywne w 2008 r. według formy prawnej

Źródło: Badanie SOF-1 (2009); opracowanie: Karolina Goś-Wójcicka (Dep. Badań Społecznych GUS)

Najwięcej, bo aż 10 tys. organizacji miało swoje siedziby na terenie województwa mazowieckiego. Stanowiły one 14% wszystkich działających organizacji. Z kolei, wśród mazowieckich organizacji prawie połowa (46%), to takie, których siedziby mieściły się na terenie Warszawy (5 tys.). Na podstawie analizy zasięgu działania warszawskich organizacji można wnioskować, że duża część organizacji zlokalizowanych w stolicy to organizacje prowadzące działalność ogólnokrajową i międzynarodową (65%), podczas gdy przeciętnie na terenie całego kraju odsetek organizacji prowadzących działalność na tak szerokim obszarze jest ponad trzykrotnie mniejszy (21%).

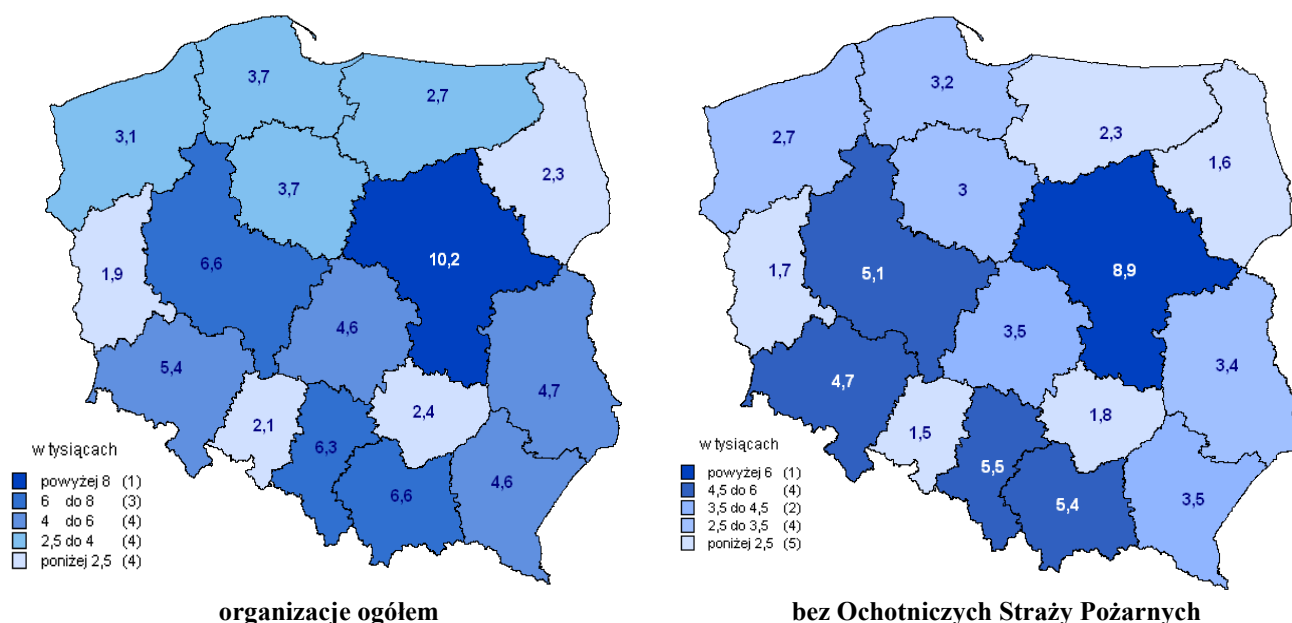
Nie tylko ogólnokrajowy czy międzynarodowy zasięg działania ale także forma prawna organizacji miały wpływ na koncentrację szczególnie dużej liczby badanych organizacji w Warszawie, a w konsekwencji – w województwie mazowieckim. Województwo mazowieckie było

¹ Spośród 93 tys. organizacji, które znalazły się w kartotece badania ¼ okazała się nieaktywna, to znaczy nie prowadziła działalności statutowej w 2008 roku. Więcej informacji na temat metodologii badania znajduje się w *Aneksie metodologicznym*.

siedzibą aż 34% wszystkich fundacji (przy czym 6 na 10 stanowiły fundacje mieszczące się w Warszawie).

Pewną nadreprezentację w stołecznym województwie miały też organizacje pożytku publicznego (OPP). Zlokalizowane w mazowieckim fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne posiadające status OPP stanowiły w skali kraju 18% wszystkich tego typu jednostek. Było to o 4 punkty procentowe więcej niż udział wszystkich badanych organizacji w województwie mazowieckim w stosunku do liczby wszystkich tego typu organizacji w skali kraju (14%). Trochę inaczej wyglądała sytuacja stowarzyszeń i organizacji społecznych, bo chociaż ich siedziby także najczęściej znajdowały się na terenie województwa mazowieckiego to jednak udział ten był mniejszy (13%), na co niewątpliwie wpływała mniejsza koncentracja tych organizacji na terenie Warszawy (4 na 10 mazowieckich stowarzyszeń zlokalizowane było w stolicy).

Mapa 1. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych aktywnych w 2008 r. według województwa, w którym organizacja miała siedzibę

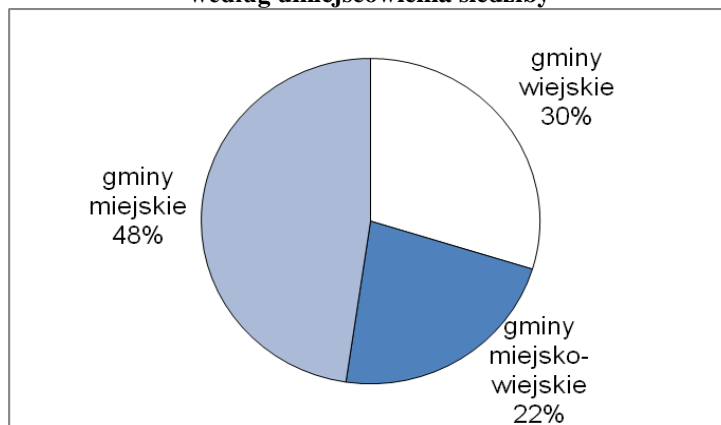

Źródło: Badanie SOF-1 (2009); opracowanie: Elżbieta Król (Dep. Badań Społecznych GUS)

Stosunkowo dużo organizacji miało również siedziby w województwie wielkopolskim, małopolskim oraz śląskim (w każdym z tych województw zlokalizowane było po około ok. 9% wszystkich działających w Polsce organizacji). Najmniej zasobne w fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne były województwa: lubuskie, opolskie, podlaskie oraz świętokrzyskie (w każdym z tych województw miało siedziby po około 3% wszystkich działających w kraju organizacji tego typu).

Wojewódzki układ lokalizacji organizacji wiąże się z udziałem gmin miejskich, miejsko-wiejskich i wiejskich w poszczególnych województwach. Siedziby organizacji najczęściej znajdowały się w miastach (w gminach miejskich rezyduje 48% aktywnych organizacji).

Wykres 2. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne aktywne w 2008 r. według umiejscowienia siedziby

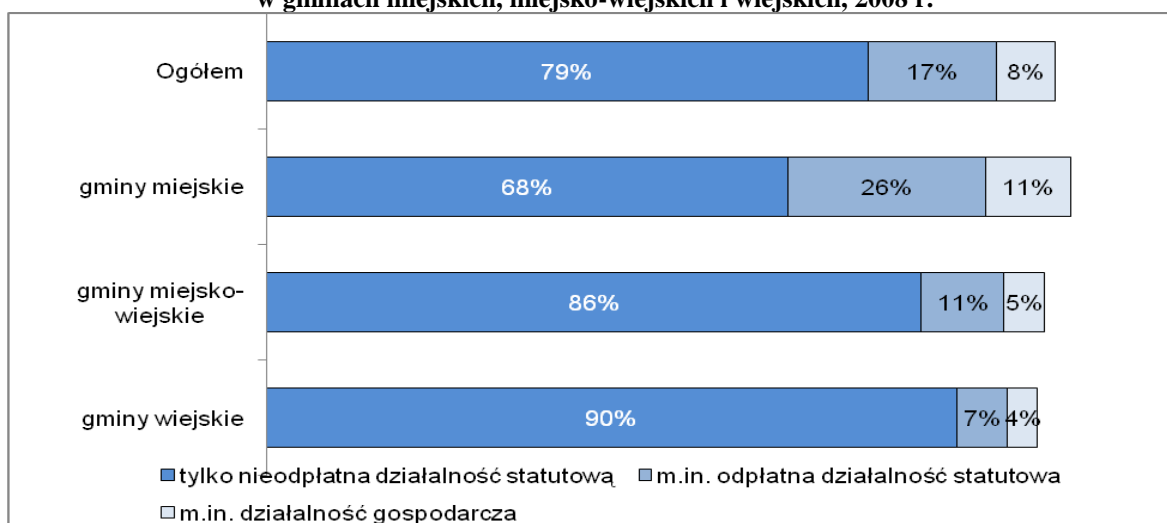

Źródło: Badanie SOF-1 (2009); opracowanie: Karolina Goś-Wójcicka (Dep. Badań Społecznych GUS)

Forma prowadzonej działalności

Z punktu widzenia formy prowadzonej działalności zdecydowanie najczęściej było organizacji prowadzących tylko nieodpłatną działalność statutową (79%). Udział jednostek prowadzących działalność wyłącznie w formie nieodpłatnej był najwyższy wśród organizacji, których siedziby znajdowały się w granicach gmin wiejskich (90%) oraz na terenie gmin miejsko-wiejskich (86%).

Wykres 3. Struktura formy prowadzonej działalności wśród organizacji mających siedzibę w gminach miejskich, miejsko-wiejskich i wiejskich, 2008 r.

Źródło: Badanie SOF-1 (2009); opracowanie: K. Goś-Wójcicka i S. Nałęcz (Dep. Badań Społecznych GUS); Procenty składają się na sumę większą niż 100% gdyż niektóre organizacje korzystały jednocześnie z odpłatnej działalności statutowej i działalności gospodarczej.

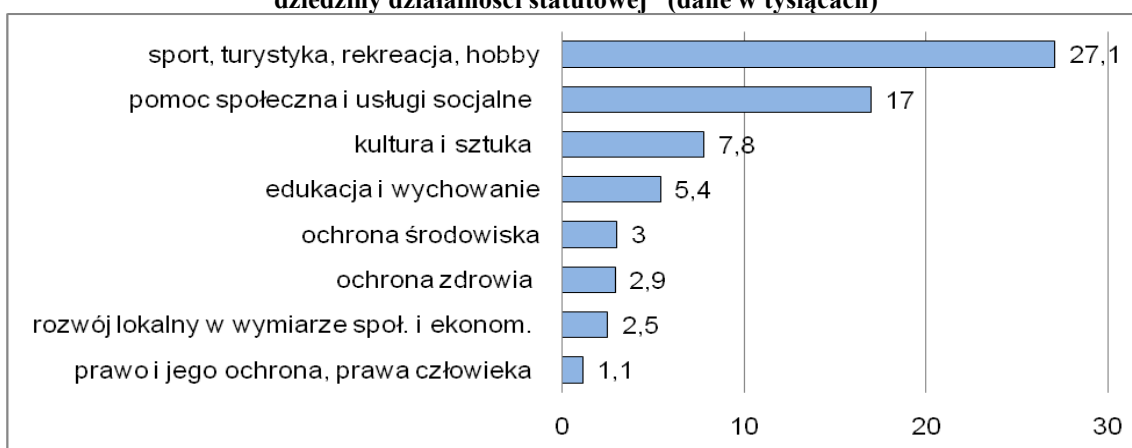
Relatywnie wysokim odsetkiem jednostek prowadzących odpłatną działalność statutową oraz działalność gospodarczą cechowały się organizacje mające siedziby w gminach miejskich (odpowiednio 26% oraz 11%), fundacje (odpowiednio 27% i 20%) i organizacje pożytku publicznego (odpowiednio 24% i 10%). (zob. *tab. 3 i tab.4*)

Dziedziny działalności

Najczęściej deklarowana przez organizacje dziedzina działalności statutowej określona według najważniejszego pola działalności organizacji to „sport, turystyka, rekreacja, hobby”. Dziedzinę tę na pierwszym miejscu wskazało 27 tys. organizacji (38%). Nie jest to wynik zaskakujący, jeśli weźmie się pod uwagę wysoki udział organizacji zarejestrowanych jako kluby sportowe i inne stowarzyszenia kultury fizycznej - stanowiły one 29% wszystkich objętych badaniem aktywnych organizacji.

Kolejnymi licznie reprezentowanymi obszarami działalności statutowej fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych były: „pomoc społeczna i usługi socjalne” (24% organizacji), „kultura i sztuka” (11%) oraz „edukacja i wychowanie” (8%). Warte zauważenia jest to, że w ramach dziedziny „pomoc społeczna i usługi socjalne” dominujący udział miało licznie reprezentowane pole działalności „ratownictwo pożarnicze”, które stanowiło 66% wskazań w ramach tej dziedziny. Ma to związek z dość dużą, bo obejmującą 18% aktywnych organizacji oraz jednorodną i specyficzną zbiorowością ochotniczych straży pożarnych. Obecność ochotniczych straży pożarnych ma szczególnie istotny wpływ na ogólny obraz organizacji, których siedziby znajdują się w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich. „Ratownictwo pożarnicze”, jako najważniejsze pole działalności, wskazało 35% organizacji wiejskich, 21% takich, które były zlokalizowane w gminach miejsko-wiejskich i jedynie 1% organizacji miejskich.

Wykres 4. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne działające w 2008 roku według najważniejszej dziedziny działalności statutowej* (dane w tysiącach)

* Na wykresie nie uwzględniono dziedzin działalności, które zostały wskazane jako najważniejsze przez mniej niż 1 tys. organizacji. Były to: sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe; działalność naukowo-badawcza, badania naukowe; rynek pracy, aktywizacja zawodowa; religia; działalność międzynarodowa.

Źródło: Badanie SOF-1 (2009); opracowanie: Karolina Goś-Wójcicka (Dep. Badań Społecznych GUS)

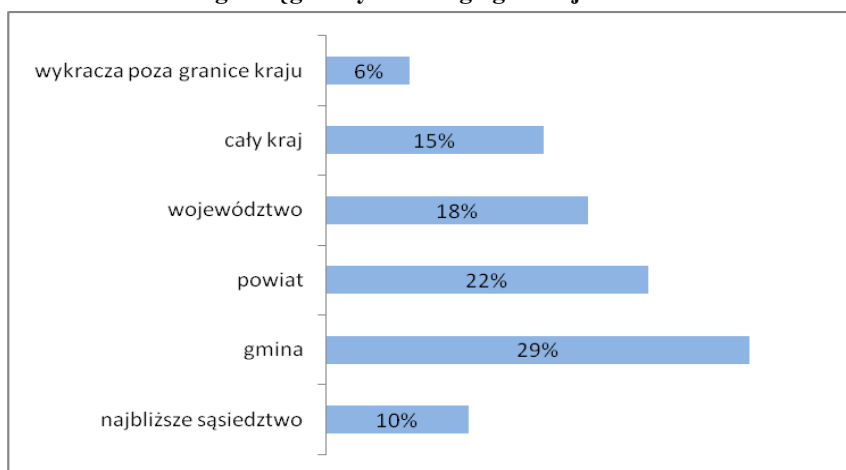
Dziedziny działalności najrzadziej deklarowane przez fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne to: „działalność religijna”, „działalność międzynarodowa”, „sprawy zawodowe, pracownicze i branżowe”. Każdy z tych obszarów był deklarowany jako najważniejszy przez mniej niż 1% organizacji.

Organizacje pożytku publicznego, mimo znikomego wśród nich udziału ochotniczych straży pożarnych, najczęściej działały w obszarze „pomocy społecznej i usług socjalnych” (27%). W przypadku organizacji pożytku publicznego to nie „ratownictwo pożarnicze” a „pomoc osobom niepełnosprawnym, chorym oraz starszym” była najczęściej wskazywanym polem działalności statutowej. Specyficzny rozkład liczebności organizacji według ich najważniejszych dziedzin działalności odnotowano również wśród fundacji. Najwięcej fundacji deklarowało jako główną dziedzinę swej działalności „kulturę i sztukę” (20%), następnie „edukację i wychowanie” (18%), „pomoc społeczną i usługi socjalne” (18%) oraz „ochronę zdrowia” (15%). (*zob. tab.5 i tab.6*)

Zasięg działalności

Aktywne w 2008 roku fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne swoją główną działalność statutową w większości prowadziły lokalnie. Główna działalność 66% organizacji nie wykraczała poza obszar jednego powiatu. Lokalny charakter miały szczególnie organizacje wiejskie, spośród których 81% główną działalność prowadziło nie szerzej niż na obszarze swojego powiatu.

Wykres 5. Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne działające w 2008 roku według zasięgu terytorialnego głównej działalności

Źródło: Badanie SOF-1 (2009); opracowanie: Karolina Goś-Wójcicka (Dep. Badań Społecznych GUS)

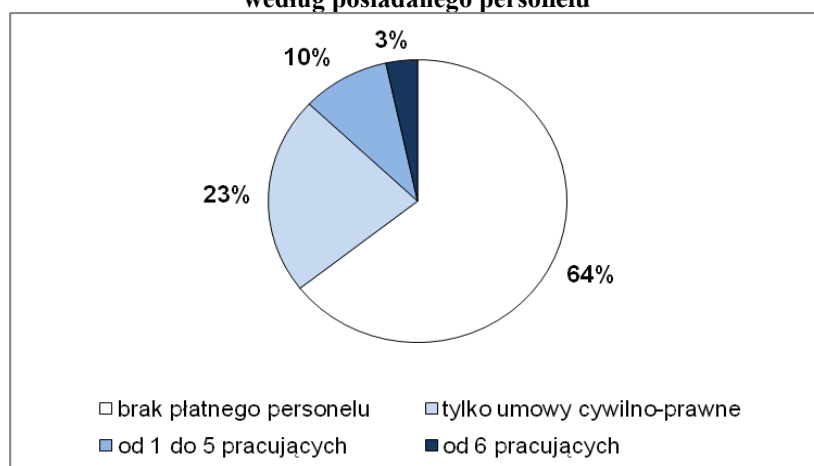
Najmniej organizacji prowadziło swoją główną działalność na terenie wykraczającym poza granice Polski (6% organizacji). Zasięg terytorialny głównej działalności statutowej różnił się znacznie w zależności od formy prawnej organizacji. Działalność organizacji posiadających status OPP obejmowała przeważnie obszar województwa. Organizacje mające formę prawną fundacji najczęściej deklarowały prowadzenie działalności na obszarze całego kraju, podczas gdy aktywność

stowarzyszeń oraz organizacji społecznych najczęściej nie wykraczała poza granice własnej gminy. (zob. *tab. 7 i tab. 8*)

Personel płatny

Niecałe 13% spośród 71 tys. aktywnych organizacji zatrudniało pracowników na podstawie stosunku pracy, a więc analizowanie objętej badaniem części sektora pozarządowego, jako pracodawców, dotyczyć może jedynie 9 tys. organizacji. Warto zauważyć jest to, że stosunkowo duża część organizacji (23%) choć nie zatrudniała pracowników, to korzystała z pracy płatnej w formie pozaetatowej, czyli w oparciu o umowy o dzieło lub umowy – zlecenie.

Wykres 6. Struktura fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych działających w 2008 roku według posiadanego personelu

Źródło: Badanie SOF-1 (2009); opracowanie: Karolina Goś-Wójcicka (Dep. Badań Społecznych GUS)

Relatywnie duży udział wśród organizacji dających pracę etatową stanowiły organizacje pożytku publicznego (35%). Z pracy etatowej relatywnie często korzystały też fundacje (32%), zaś najrzadziej - stowarzyszenia i organizacje społeczne (11%). Z drugiej strony, jeśli wziąć pod uwagę sumę osób zatrudnionych, to – ze względu na dużą liczebność stowarzyszeń i organizacji społecznych – oczywiście miały one o wiele więcej etatowych pracowników (55 tys. osób) niż fundacje (16 tys. osób).

W sumie fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne zatrudniały łącznie 71 tys. osób w ramach stosunku pracy, z czego w 85% przypadków praca ta stanowiła dla tych pracowników główne miejsce pracy zarobkowej.

Biorąc pod uwagę przedstawione powyżej liczby można wyliczyć udział fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w całym zatrudnieniu krajowym. Udział zatrudnienia w tych organizacjach w porównaniu do zatrudnieniu w gospodarce narodowej w 2008 r. stanowił 0,43%, natomiast w stosunku do sektora prywatnego wyniósł 0,58%.

Wśród płatnego personelu badanych organizacji stwierdza się wysoki odsetek kobiet. Stanowiły one 69% pracujących w sektorze pozarządowym, podczas gdy udział kobiet w

zatrudnieniu w całej gospodarce narodowej wynosił zaledwie 46%. Oznacza to, że udział kobiet w etatowym personelu fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych był wyższy prawie o ¼ od średniego wyniku dla wszystkich podmiotów gospodarki narodowej.

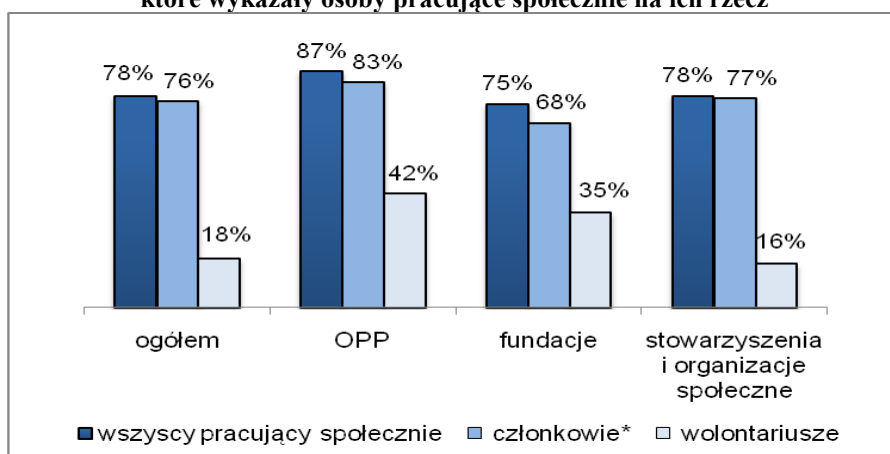
W organizacjach mających siedzibę w gminach miejskich zatrudniona była większość pracowników sektora pozarządowego (81% spośród osób pracujących na podstawie stosunku pracy we wszystkich organizacjach). Natomiast organizacje mające siedziby w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich opierały się głównie na pracy społecznej członków i wolontariuszy spoza organizacji. Równocześnie organizacje zlokalizowane w terenie mniej zurbanizowanym rzadziej korzystały z pracy personelu płatnego.

Kilkakrotnie wyższa wartość średniej liczby zatrudnianych pracowników od mediany świadczy o dużym zróżnicowaniu organizacji w zakresie liczby pracowników. Połowa organizacji posiadających pracowników nie zatrudniała więcej niż 2 osoby (dla gmin wiejskich i miejsko-wiejskich) oraz 3 osoby (dla gmin miejskich), a jednocześnie istniała też nieliczna grupa organizacji, które zatrudniały na tyle dużo pracowników, że średnia dla wszystkich badanych organizacji posiadających personel płatny wyniosła 8,1 pracownika. (zob. *tab. 9, tab.10 i tab.11*)

Praca społeczna członków i wolontariuszy spoza organizacji

Praca społeczna, tj. dobrowolna i bezpłatna praca świadczona na rzecz organizacji lub w jej ramach jest wykorzystywana w 4 na 5 badanych organizacji (78%), o wiele częściej niż praca płatna (jakiegokolwiek wynagrodzenia płaci 36% organizacji, w tym z tytułu umowy o pracę – 13%). Trzy czwarte organizacji korzystało z pracy społecznej świadczonej przez własnych członków (76%) podczas, gdy odsetek organizacji korzystających z pracy społecznej wolontariuszy spoza organizacji wynosił tylko 18%.

Wykres 7. Odsetek fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych działających w 2008 roku, które wykazały osoby pracujące społecznie na ich rzecz

* dla organizacji, które nie zrzeszają osób fizycznych uwzględniono liczbę członków organów kolegialnych

Źródło: Badanie SOF-1 (2009); opracowanie: Karolina Goś-Wójcicka (Dep. Badań Społecznych GUS)

Przeciętna liczba członków pracujących społecznie w organizacjach, które wykazały taką pracę wyniosła 19, jednak w połowie tych organizacji liczba ta nie przekraczała 10. Wskazuje to na

istnienie stosunkowo nielicznej grupy organizacji, które podały liczbę pracujących społecznie członków wyższą niż 19 oraz znacznie większej niż połowa grupy organizacji, w których liczba członków pracujących społecznie kształtowała się poniżej średniej. Tego samego typu ale jeszcze silniejsze zróżnicowania odnotowano w dystrybucji wolontariuszy, gdzie przy średniej liczbie wolontariuszy wynoszącej 41, połowa organizacji miała nie więcej niż 7 wolontariuszy (i średnia i mediana obliczone dla organizacji, które wykazały wolontariuszy). W skrajnej postaci nierównowaga ta wystąpiła w zakresie liczby wolontariuszy w organizacji mających status OPP (średnia - 137, zaś mediana - 10) (*zob. tab. 12*).

Przychody i koszty

Zdecydowana większość (80%) zbadanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych potwierdziła, że w 2008 r. uzyskiwała przychody. Siedem na dziesięć z tych organizacji (68%) wskazywało, że korzystała ze źródeł niepublicznych, przy czym 7% pozyskiwało przychody z działalności gospodarczej. Prawie połowa badanych organizacji (46%) – czerpała środki ze źródeł publicznych

Średnia wartość deklarowanych przychodów ogółem dla organizacji, które wykazały przychody wyniosła 237 tys. zł, jednak w połowie badanych organizacji przychody nie przekroczyły 20 tys. zł. Podobne różnice między wartością przeciętną a medianą dotyczyły wszystkich form prawnych, co świadczy o silnym rozwarstwieniu organizacji ze względu na wysokość środków, które do nich trafiły w 2008 roku. Istniała niewielka liczba organizacji, które pozyskiwały bardzo wysokie środki na swoją działalność oraz cała reszta, których potencjał finansowy był nieporównywalnie niższy (*zob. tab. 13*).

Najwyższymi średnimi przychodami – zarówno ze źródeł publicznych jak i niepublicznych – charakteryzowały się fundacje. Wśród nich wystąpił również najwyższy odsetek organizacji wykazujących przychody w ramach działalności gospodarczej (18%) oraz relatywnie wysoki odsetek organizacji pozyskujących środki w ramach odpłatnej działalności statutowej (23%). Większy udział jednostek korzystających z przychodów z odpłatnej działalności statutowej (24%) wystąpił tylko wśród organizacji pożytku publicznego.

Stowarzyszenia i organizacje społeczne dysponowały ponad pięciokrotnie mniejszymi dochodami niż fundacje i to zarówno na poziomie przeciętnej organizacji jak też na poziomie wskaźnika wyznaczającego środkową wartość (medianę) przychodów organizacji tego typu. Chociaż stowarzyszenia i organizacje społeczne części uzyskiwały przychody ze źródeł publicznych (47%) niż fundacje (35%) to jednak przychody te były kilkukrotnie mniejsze niż w przypadku fundacji, zaś w zakresie odpłatnej działalności statutowej i działalności gospodarczej stowarzyszenia i organizacje społeczne nie tylko uzyskiwały rzadziej takie przychody ale jeszcze kwoty z nich uzyskiwane były przeważnie kilkukrotnie mniejsze.

Zdecydowana większość organizacji dysponowała niewielkimi przychodami oraz ponosiła małe koszty. W połowie organizacji, które wykazały koszty, ich suma nie przekroczyła 18 tys.

złotych rocznie. Struktura kosztów działalności organizacji była silnie skorelowana z ich przychodami. Stąd najwyższe koszty działalności ponosiły fundacje oraz organizacje, które posiadały status pożytku publicznego. Najniższe średnie koszty zadeklarowały natomiast stowarzyszenia i inne organizacje społeczne. Podobnie jak to miało miejsce w przypadku przychodów, dużo niższa wartość median kosztów od ich średnich wartości – wśród wszystkich organizacji bez względu na ich formę prawną – świadczy o dużym rozwarstwieniu finansowym wśród organizacji. (*zob. tab. 14*)

Aneks metodologiczny

Niniejsze opracowanie powstało na podstawie wyników przeprowadzonego przez resort statystyki publicznej badania stowarzyszeń, fundacji i innych organizacji społecznych (sprawozdanie statystyczne SOF-1). Badanie dotyczyło stanu i działalności tych organizacji w 2008 r. a zostało zrealizowane w drugim kwartale 2009 r. przez Urząd Statystyczny w Krakowie.

Badaniem SOF-1 objęto zbiorowość ponad 93 tysięcy organizacji posiadających osobowość prawną, działających na mocy ustawy o fundacjach lub prawa o stowarzyszeniach, które były zarejestrowane w Bazie Jednostek Statystycznych². Operat badania obejmował nie tylko fundacje, stowarzyszenia i związki stowarzyszeń, ale także organizacje działające na mocy innych ustaw odwołujących się jednak do prawa o stowarzyszeniach (np. stowarzyszenia kultury fizycznej, ochotnicze straże pożarne, koła łowieckie, Polski Czerwony Krzyż itp.). Istotną, mimo iż nie najbardziej liczną, częścią zbiorowości badanych organizacji, były jednostki posiadające uprzywilejowany status organizacji pożytku publicznego.

Badanie zrealizowano: metodą papierowo-pocztową (w ten sposób otrzymano dane od 69% zbadanych organizacji), przez Portal Sprawozdawczy (dane o 16% organizacji pozyskano poprzez formularze on-line) oraz przez e-mail (15% stanowiły formularze off-line). W sumie zebrano ponad 31 tys. wypełnionych formularzy (kompletność wyniosła 33%). Dane z tych formularzy udało się uogólnić na całą populację organizacji, które prowadziły działalność w 2008 r. dzięki przeprowadzeniu *Badania ewidencyjnego jednostek, które nie wypełniły formularza SOF-1*. W tym dodatkowym badaniu zebrano reprezentatywne dane o strukturze zbiorowości fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych, które z różnych przyczyn nie wzięły udziału w badaniu SOF-1.³

² Baza Jednostek Statystycznych jest to baza danych, której podstawą jest rejestr REGON, jednak w odróżnieniu od niego jest ona aktualizowana w oparciu o wyniki badań statystycznych oraz o informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych (np. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Krajowego Rejestru Sądowego)

³ Próba warstwowo-losowa o liczebności 4,3 tys. jednostek. Warstwy uwzględniały cechy takie jak forma prawna, posiadanie bądź nie posiadanie statusu OPP, województwo, klasa zatrudnienia (liczba pracowników 0, 1-5, więcej niż 5).

Wstępna informacja nt. wyników *Badania stowarzyszeń, fundacji m organizacji społecznych (SOF-1)* zrealizowanego w 2009 r.

Ustalono, jaka część tych jednostek faktycznie prowadziła działalność w 2008 roku oraz ilu zatrudniały pracowników.

W oparciu o wyniki *Badania ewidencyjnego* skonstruowano wagi, które po zastosowaniu do surowych wyników z badania SOF-1 pozwoliły uzyskać wyniki prezentowane w tekście i w tabelach. Margines błędu oszacowania (tj. połowa przedziału ufności przy założeniu 95% współczynnika ufności) wynosi 1,7% różnicy między przedstawianymi w tabelach wartościami oszacowanymi a podanymi za nimi w nawiasach wynikami z badania SOF-1 uzyskanymi bez stosowania wag.

Aneks tabelaryczny

Tabela 1. Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne działające w 2008 roku według województwa, w którym miały siedzibę

Województwa	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne							
	ogółem		w tym, organizacje pożytku publicznego		fundacje		stowarzyszenia i organizacje społeczne	
	A	B	A	B	A	B	A	B
Dolnośląskie	5,4 (2,1)	7,6	0,7 (0,4)	11,7	0,5 (0,2)	9,0	4,8 (1,9)	7,5
Kujawsko-pomorskie	3,7 (1,6)	5,1	0,2 (0,1)	2,9	0,2 (0,1)	3,5	3,4 (1,5)	5,3
Lubelskie	4,7 (1,9)	6,7	0,3 (0,2)	4,8	0,3 (0,1)	4,2	4,5 (1,8)	7,0
Lubuskie	1,9 (0,8)	2,7	0,2 (0,1)	3,1	0,1 (0,1)	1,4	1,8 (0,7)	2,8
Łódzkie	4,6 (1,8)	6,5	0,4 (0,2)	5,4	0,2 (0,2)	4,0	4,4 (1,6)	6,7
Małopolskie	6,6 (3,0)	9,3	0,5 (0,4)	8,0	0,7 (0,3)	11,8	6 (2,7)	9,1
Mazowieckie	10,2 (4,2)	14,4	1,1 (0,7)	17,5	2,0 (0,8)	33,7	8,2 (3,4)	12,6
w tym m.st. Warszawa	4,7 (2,0)	6,7	0,7 (0,4)	11,4	1,6 (0,7)	27,6	3,1 (1,3)	4,8
Opolskie	2,1 (1,0)	3,0	0,3 (0,2)	4,8	0,1 (0,0)	1,0	2 (1,0)	3,1
Podkarpackie	4,6 (2,2)	6,5	0,4 (0,3)	6,7	0,2 (0,1)	2,5	4,4 (2,1)	6,9
Podlaskie	2,3 (1,2)	3,2	0,2 (0,1)	3,3	0,1 (0,1)	2,0	2,2 (1,2)	3,3
Pomorskie	3,7 (1,7)	5,1	0,5 (0,3)	7,8	0,3 (0,2)	5,9	3,3 (1,5)	5,1
Śląskie	6,3 (2,9)	8,9	0,5 (0,4)	8,6	0,4 (0,2)	7,4	5,9 (2,6)	9,1
Świętokrzyskie	2,4 (1,0)	3,4	0,1 (0,1)	1,6	0,1 (0,1)	1,6	2,3 (1,0)	3,5
Warmińsko-mazurskie	2,7 (1,2)	3,8	0,2 (0,2)	3,9	0,1 (0,1)	1,5	2,6 (1,1)	4,0
Wielkopolskie	6,6 (3,2)	9,4	0,4 (0,3)	6,7	0,4 (0,2)	7,3	6,2 (3,0)	9,5
Zachodniopomorskie	3,1 (1,3)	4,4	0,2 (0,1)	3,2	0,2 (0,1)	3,2	2,9 (1,2)	4,5
Razem	70,9 (31,1)	100	6,2 (4,1)	100	5,9 (2,8)	100	64,9 (28,3)	100

A - liczba aktywnych organizacji w tysiącach

B - odsetek aktywnych organizacji

Wstępna informacja nt. wyników *Badania stowarzyszeń, fundacji m organizacji społecznych (SOF-1)* zrealizowanego w 2009 r.

Tabela 2. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne działające w 2008 roku według rodzaju gminy, w której miały siedzibę

Wyszczególnienie	Organizacje wg siedziby			Razem
	gminy wiejskie	gminy miejsko-wiejskie	gminy miejskie	
ogółem (w tys.)	21,1 (8,9)	16,0 (7,0)	33,8 (15,3)	70,9 (31,1)
% w wierszach				
w tym, organizacje pożytku publicznego	13,2	17,7	69,1	100
fundacje	8,1	9,9	81,9	100
stowarzyszenia i organizacje społeczne	31,7	23,7	44,6	100

Tabela 3. Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne w 2008 roku według rodzaju gminy, w której miały siedzibę według typu prowadzonej działalności

Typ prowadzonej działalności	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne			
	ogółem	w tym, organizacje pożytku publicznego	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne
	% w kolumnach			
% organizacji prowadzących tylko nieodpłatną działalność statutową	78,8	69,7	62,1	80,3
% organizacji prowadzących m.in. odpłatną działalność statutową	16,8	24,4	26,5	15,9
% organizacji prowadzących m.in. działalność gospodarczą	7,7	10,4	20,2	6,6

* procenty w kolumnie dają w sumie ponad 100% ze względu na małą ale widoczną grupę organizacji, które prowadziły jednocześnie odpłatną działalność statutową i działalność gospodarczą.

Tabela 4. Organizacje działające w 2008 roku według rodzaju gminy, w której miały siedzibę i typu prowadzonej działalności

Typ prowadzonej działalności	ogółem	Organizacje wg siedziby		
		gminy wiejskie	gminy miejsko-wiejskie	gminy miejskie
	% w kolumnach			
% organizacji prowadzących tylko nieodpłatną działalność statutową	78,8	90,4	85,8	68,3
% organizacji prowadzących m.in. odpłatną działalność statutową	16,8	6,7	10,8	25,9
% organizacji prowadzących m.in. działalność gospodarczą	7,7	3,9	5,3	11,2

* procenty w kolumnie dają w sumie ponad 100% ze względu na małą ale widoczną grupę organizacji, które prowadziły jednocześnie odpłatną działalność statutową i działalność gospodarczą.

Tabela 5. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne działające w 2008 roku według najważniejszej dziedziny działalności statutowej

Dziedzina działalności statutowej według najważniejszego pola działalności	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne				
	ogółem	w tym, organizacje pożytku publicznego	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne	
					w tysiącach
sport, turystyka, rekreacja, hobby	27,1 (11,6)	38,3	22,4	5,3	41,3
pomoc społeczna i usługi socjalne	17,0 (7,4)	24,0	26,8	17,5	24,6
kultura i sztuka	7,8 (3,4)	11,0	12,5	20,0	10,2
edukacja i wychowanie	5,4 (2,6)	7,6	12,3	18,1	6,6
ochrona środowiska	3,0 (1,4)	4,2	2,5	4,3	4,2
ochrona zdrowia	2,9 (1,4)	4,1	14,3	14,7	3,1
rozwój lokalny w wymiarze społecznym i ekonomicznym	2,5 (1,1)	3,6	1,7	4,0	3,5
wsparcie dla instytucji, organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich	1,1 (0,5)	1,5	2,0	4,2	1,3
prawo i jego ochrona, prawa człowieka	1,1 (0,5)	1,5	1,9	2,7	1,4
sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	0,7 (0,3)	0,9	0,2	0,5	1,0
działalność naukowo-badawcza, badania naukowe	0,7 (0,3)	1,0	1,0	3,1	0,7
rynek pracy, aktywizacja zawodowa	0,7 (0,3)	1,0	1,1	2,5	1,0
religia	0,3 (0,1)	0,4	0,4	1,3	0,3
działalność międzynarodowa	0,3 (0,2)	0,5	0,6	1,0	0,4
pozostała działalność	0,3 (0,1)	0,4	0,3	0,8	0,4
Razem	70,9 (31,1)	100	100	100	100

Tabela 6. Organizacje działające w 2008 roku według rodzaju gminy, w której miały siedzibę i najważniejszej dziedziny działalności statutowej

Dziedzina działalności statutowej według najważniejszego pola działalności	ogółem	Organizacje wg siedziby		
		gminy wiejskie	gminy miejsko-wiejskie	gminy miejskie
	% w kolumnach			
sport, turystyka, rekreacja, hobby	38,3	38,4	42,4	36,4
pomoc społeczna i usługi socjalne	24,0	40,5	28,7	11,5
<i>w tym, ratownictwo pożarnicze</i>	15,7	35,1	20,5	1,4
kultura i sztuka	11,0	7,5	9,1	14,1
edukacja i wychowanie	7,6	3,8	5,1	11,1
ochrona środowiska	4,2	3,3	4,7	4,5
ochrona zdrowia	4,1	1,1	2,4	6,7
rozwój lokalny (społeczny i ekonomiczny)	3,6	3,4	3,8	3,6
prawo i jego ochrona, prawa człowieka	1,5	0,3	0,9	2,6
wsparcie dla organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich	1,5	0,7	1,1	2,3
rynek pracy, aktywizacja zawodowa	1,0	0,2	0,8	1,7
działalność naukowo-badawcza, badania naukowe	0,9	0,1	0,1	1,9
sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	0,9	0,2	0,3	1,8
działalność międzynarodowa	0,5	0,1	0,4	0,7
pozostała działalność	0,5	0,3	0,1	0,7
Religia	0,4	0,1	0,2	0,6

Tabela 7. Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne działające w 2008 roku według zasięgu terytorialnego głównej działalności

Maksymalny zasięg terytorialny	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne				
	ogółem	w tym, organizacje pożytku publicznego	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne	
	w tysiącach	% aktywnych organizacji			
najbliższe sąsiedztwo	7,0 (3,0)	9,8	5,6	6,9	10,1
Gmina	20,6 (8,8)	29,1	18,1	12,5	30,6
Powiat	15,8 (6,9)	22,2	22,7	14,4	22,9
województwo	12,8 (5,8)	18,0	24,6	22,0	17,7
cały kraj	10,6 (4,8)	15,0	21,6	31,9	13,4
działalność wykracza poza granice kraju	4,1 (1,9)	5,9	7,4	12,4	5,3

Tabela 8. Organizacje działające w 2008 roku według rodzaju gminy, w której miały siedzibę i zasięgu terytorialnego głównej działalności

Maksymalny zasięg terytorialny	ogółem	Organizacje wg siedziby		
		gminy wiejskie	gminy miejsko-wiejskie	gminy miejskie
	% w kolumnach			
najbliższe sąsiedztwo	9,8	10,7	9,4	9,5
gmina	29,1	46,5	36,3	14,9
powiat	22,2	23,5	27,7	18,9
województwo	18,0	12,9	14,7	22,8
cały kraj	15,0	4,8	8,6	24,3
działalność wykracza poza granice kraju	5,9	1,7	3,4	9,6

Tabela 9. Pracujący ogółem w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych według stanu na dzień 31.12.2008 roku

Wyszczególnienie	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne			
	ogółem	w tym, organizacje pożytku publicznego	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne
Struktura zbiorowości aktywnych organizacji ze względu na posiadanie personelu etatowego (w %)				
organizacje niezatrudniające na podstawie stosunku pracy	87,1	65,1	67,7	88,8
organizacje zatrudniające na podstawie stosunku pracy	12,9	34,9	32,3	11,2
w tym od 1 do 5 pracujących	9,5	21,2	23,0	8,4
w tym od 6 pracujących	3,4	13,7	9,3	2,9
Suma zatrudnionych (w tysiącach)				
ogółem	70,8 (55,2)	24,6 (21,4)	16,1 (12,6)	54,6 (42,6)
w tym kobiet	47,4 (37,6)	18,4 (16,1)	11,4 (9,0)	36 (28,6)
Średnia liczba pracujących (obliczona dla wszystkich aktywnych organizacji)				
ogółem	1,0 (1,8)	4,4 (5,2)	3,0 (4,4)	0,9 (1,5)
w tym kobiety	0,7 (1,2)	3,3 (3,9)	2,1 (3,1)	0,6 (1,0)
Średnia liczba pracujących (obliczona dla organizacji mających pracowników)				
ogółem	8,1 (10,6)	12,6 (14,4)	9,2 (12,1)	7,8 (10,2)
w tym kobiety	5,4 (7,2)	9,4 (10,8)	6,5 (8,6)	5,1 (6,9)

Tabela 10. Pracujący w organizacjach ogółem według rodzaju gminy, w której organizacje miały siedzibę i stanu na dzień 31.12.2008 roku

Wyszczególnienie		ogółem	Organizacje wg siedziby		
			gminy wiejskie	gminy miejsko-wiejskie	gminy miejskie
liczba pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy (w tys.)		70,8 (55,2)	6,0 (4,4)	7,4 (5,6)	57,4 (45,3)
średnia liczba pracowników wśród organizacji, które zatrudniały pracowników		8,1	5,9	5,8	8,9
mediana liczby pracowników wśród organizacji, które zatrudniały pracowników		2	2	2	3
Struktura badanych organizacji wg posiadanego personelu (% w kolumnach)	brak płatnego personelu	64,4	79,7	71,4	50,9
	tylko na podstawie umów cywilno-prawnych	22,7	15,5	20,4	28,6
	1-5 pracowników etatowych	9,5	3,8	6,3	14,9
	6 lub więcej prac. etatowych	3,4	1,1	1,9	5,6

wartość niezerowa jednak mniejsza niż 0,1%.

Tabela 11. Pracujący w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych, dla których dana organizacja była głównym miejscem pracy według stanu na dzień 31.12.2008 roku

Wyszczególnienie	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne			
	ogółem	w tym, organizacje pożytku publicznego	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne
Struktura zbiorowości aktywnych organizacji ze względu na posiadanie personelu etatowego (w %)				
organizacje niezatrudniające na podstawie stosunku pracy	89,7	69,2	71,9	91,2
organizacje zatrudniające na podstawie stosunku pracy	10,3	30,8	28,1	8,8
w tym od 1 do 5 pracujących	7,3	18,0	19,6	6,2
w tym od 6 pracujących	3,0	12,8	8,5	2,6
Suma zatrudnionych (w tysiącach)				
ogółem	60,2 (47,9)	21,9 (19,1)	14,7 (11,6)	45,5 (36,4)
w tym kobiet	41,3 (33,1)	16,5 (14,5)	10,5 (8,3)	30,8 (24,8)
Średnia liczba pracujących (obliczona dla aktywnych organizacji)				
ogółem	0,9 (1,5)	3,9 (4,7)	2,7 (4,1)	0,7 (1,3)
w tym kobiety	0,6 (1,1)	2,9 (3,5)	1,9 (2,9)	0,5 (0,9)
Średnia liczba pracujących (obliczona dla organizacji mających pracowników)				
ogółem	8,6 (11,1)	12,7 (14,5)	9,6 (12,5)	8,3 (10,7)
w tym kobiety	5,9 (7,7)	9,6 (10,9)	6,9 (9,0)	5,6 (7,3)

Tabela 12. Członkostwo i praca społeczna w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych w 2008 roku

Wyszczególnienie	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne			
	ogółem	w tym, organizacje pożytku publicznego	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne
Członkowie organizacji według stanu na 31.12.2008 r.				
liczba członkostw* ogółem (w milionach osób)	10,0 (5,2)	2,0 (1,5)	0,05 (0,02)	10,0 (5,2)
średnia liczba członków* w organizacjach, które podały dane w tym zakresie	145,7 (172,3)	321,2 (381,1)	8,2 (8,4)	158,6 (189,4)
mediana liczby członków w organizacjach, które podały dane w tym zakresie	27,0 (28,0)	25,0 (26,0)	6,0 (6,0)	30,0 (30,0)
Praca społeczna ogółem w 2008 r.				
odsetek organizacji korzystających z pracy społecznej	77,9	86,9	75,3	78,2
średnia liczba osób pracujących społecznie dla wszystkich organizacji	22,1 (28,5)	82,8 (94,3)	36,6 (51,7)	20,8 (26,2)
średnia liczba osób pracujących społecznie wśród organizacji, które korzystały z pracy społecznej	28,3 (36,4)	95,3 (108,1)	48,6 (68,5)	26,6 (33,3)
mediana osób pracujących społecznie wśród organizacji, które korzystały z pracy społecznej	11,0 (11,0)	15,0 (15,0)	7,0 (7,0)	12,0 (12,0)
Członkowie organizacji pracujący społecznie w 2008 r.				
odsetek organizacji korzystających z pracy społecznej członków	75,9	82,5	68,0	76,7
średnia liczba członków pracujących społecznie dla wszystkich organizacji	14,2 (15,8)	23,2 (26,9)	4,1 (4,3)	15,2 (17,0)
średnia liczba członków pracujących społecznie wśród organizacji, które wykazały członków pracujących społecznie	18,7 (20,7)	28,1 (32,6)	6,0 (6,3)	19,8 (22,0)
mediana członków pracujących społecznie wśród organizacji, które wykazały członków pracujących społecznie	10,0 (10,0)	10,0 (10,0)	5,0 (5,0)	10,0 (10,0)
Wolontariat w 2008 r.				
odsetek organizacji korzystających z pracy społecznej wolontariuszy	17,9	41,8	35,2	16,3
średnia liczba wolontariuszy pracujących społecznie dla wszystkich organizacji	7,3 (11,1)	56,7 (67,3)	33,4 (47,4)	4,9 (7,5)
średnia liczba wolontariuszy wśród organizacji, które wykazały wolontariuszy pracujących społecznie	40,8 (58,2)	135,6 (157,6)	94,9 (127,1)	30,2 (43,3)
mediana liczby wolontariuszy wśród organizacji, które wykazały wolontariuszy pracujących społecznie	7,0 (8,0)	10,0 (10,0)	8,0 (8,0)	7,0 (8,0)

* dla organizacji, które nie zrzeszają osób fizycznych uwzględniono liczbę członków organów kolegialnych

** jako wolontariusze zostały wykazane wyłącznie osoby nie należące do organizacji ani jej władz

Tabela 13. Przychody w fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych w 2008 roku

Wyszczególnienie	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne			
	ogółem	w tym, organizacje pożytku publicznego	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne
Odsetek aktywnych organizacji, które wykazały przychody:				
ogółem	79,5	96,4	86,6	78,9
w tym ze źródeł publicznych (bez przychodów z 1%)	46,3	61,0	35,0	47,3
w tym ze źródeł niepublicznych	68,4	93,6	81,8	67,2
w tym z odpłatnej działalności statutowej	15,2	24,4	23,2	14,5
w tym z działalności gospodarczej	7,2	10,1	17,6	6,3
Przychody ogółem w tysiącach złotych:				
średnia dla wszystkich organizacji	187,1 (289)	577,5 (640,3)	777,2 (1083,7)	135,9 (209,0)
średnia dla organizacji, które wykazały przychody	237,3 (358,9)	600,5 (662,2)	903,6 (1231,2)	173,7 (262,0)
mediana dla organizacji, które wykazały przychody	19,9 (24,0)	88,5 (95,0)	92,0 (112,8)	17,5 (21,0)
Przychody ze źródeł publicznych w tysiącach złotych:				
średnia dla wszystkich organizacji	71,0 (113,4)	271,1 (312,1)	276,0 (414,1)	53,2 (83,2)
średnia dla organizacji, które wykazały przychody ze źródeł publicznych	146,7 (220,7)	313,8 (352,2)	622,5 (811,9)	109,1 (161,7)
mediana dla organizacji, które wykazały przychody ze źródeł publicznych	19,2 (19,2)	42,3 (44,3)	65,6 (71,9)	15,0 (17,1)
Przychody ze źródeł niepublicznych w tysiącach złotych:				
średnia dla wszystkich organizacji	116,1 (175,6)	306,5 (328,2)	501,2 (669,6)	82,7 (125,9)
średnia dla organizacji, które wykazały przychody ze źródeł niepublicznych	170,5 (249,8)	337,8 (359,1)	622,0 (813,3)	123,4 (182,2)
mediana dla organizacji, które wykazały przychody ze źródeł niepublicznych	8,9 (11)	30,4 (31,6)	49,3 (58,1)	7,5 (9,1)
Przychody z odpłatnej działalności statutowej w tysiącach złotych:				
średnia dla wszystkich organizacji	26,6 (39,8)	53,7 (56,7)	73,5 (97,9)	22,5 (34,0)
średnia dla organizacji, które wykazały przychody z odpłatnej działalności statutowej	175,5 (237,5)	220,7 (226,9)	317,3 (404,3)	155,8 (212,2)
mediana dla organizacji, które wykazały przychody z odpłatnej działalności statutowej	24,3 (28,6)	31,4 (33,6)	45,5 (51,0)	21,9 (26,4)
Przychody z działalności gospodarczej w tysiącach złotych:				
średnia dla wszystkich organizacji	33,9 (52,4)	69,0 (80,6)	142,7 (193,9)	24,4 (38,2)
średnia dla organizacji, które wykazały przychody z działalności gospodarczej	475,3 (635,3)	688,0 (779,3)	813,6 (992,8)	392,5 (536,6)
mediana dla organizacji, które wykazały przychody z działalności gospodarczej	53,5 (72,3)	91,5 (103,1)	111,2 (156,7)	47,0 (60,8)

Tabela 14. Koszty działalności fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych w 2008 roku

Wyszczególnienie	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne			
	ogółem	w tym, organizacje pożytku publicznego	fundacje	stowarzyszenia i organizacje społeczne
liczba organizacji, które wykazały koszty (w %)	78,1	95,4	90,1	77,0
średnie koszty dla wszystkich organizacji (w tysiącach złotych)	172,6 (267,8)	508,5 (571,3)	731,5 (1039,5)	124,1 (190,2)
średnie koszty dla organizacji, które wykazały koszty (w tysiącach złotych)	221,2 (335,4)	533,3 (595,0)	811,9 (1138,3)	161,2 (241,6)
mediana dla organizacji, które wykazały koszty (w tysiącach złotych)	18,0 (22,0)	76,6 (82,6)	72,4 (90,2)	16,2 (19,7)